

Dosadašnje planiranje izgradnje malih hidroelektrana u Crnoj Gori potrebno je hitno revidirati, obzirom da je riječ o stihijskom i neodrživom korišćenju riječnog hidropotencijala, koji prijete da uništi većinu malih vodotokova, smatraju u nevladinoj organizaciji Green Home.

Projektni asistent Milija Čabarkapa smatra da je istina da male hidroelektrane proizvode električnu energiju korišćenjem energije vodotoka, za koju se može reći da jedna od najčistijih vrsta obnovljivih izvora energije.

“Za većinu malih vodotoka u Crnoj Gori ne postoje podaci vezani za karakterizaciju i tipologiju, biodiverzitet, osjetljivost i postojeće korišćenje vodotoka. Nedostaju podloge za definisanje obima valorizacije vodotoka sa najmanjim uticajem na životnu sredinu, kao i godišnji plan za vodotoke na kojima se može dodijeliti koncesija. Bez adekvatnog katastra koji sadrži sve nabrojane informacije koji je uz to pažljivo konsultovan tokom procesa planiranja, nije moguće govoriti o održivom hidroenergetskom planiranju. To znači da se svake godine biraju vodotoci, za koje su investitori iskazali zainteresovanost, vodeći se jedinim parametrom, postojećim i sopstvenim hidrološkim mjerenjima, te zanemarujući ostale parametre, kao što je to zaštita životne sredine”, nevedo on.

Prema njegovim tvrdnjama, na taj način Crna Gora je u periodu od 2008. godine sprovela četiri javna nadmetanja i izdala 26 dozvola za izgradnju malih hidroelektrana u Crnoj Gori, od kojih je 21 ugovora u realizaciji sa predviđenih 46 malih hidroelektrana, te se očekuje uskoro i novi tender sa preliminarnom listom od šest koncesionih vodotokova.

“Pored ovoga, postojeće procedure za izdavanje dozvola za izgradnju malih hidroelektrana su složene, te uz puno pravnih praznina ne garantuju zaštitu kako koncesionara, tako ni prirodnog resursa koji koriste. Jedan od faktora koji prouzrokuje raskid ugovora i sporiju realizaciju projekata sa prva dva tendera je nepostojanje prostorno planske dokumentacije u vrijeme kada su potpisani ugovori. Prilikom sprovođenja prve dvije tenderske procedure nijesu postojali elaborati ovjereni od strane operatora distributivne mreže kojima bi se definisali svi uslovi i mogućnosti priključenja malih hidroelektrana na elektrodistributivnu mrežu, zbog čega su se u kasnijoj fazi pojavili problemi oko definisanja mjesta priključenja malih hidroelektrana”, napominje Čabarkapa.

Kako je istakao, Green Home se posvetila detaljnoj analizi nacionalnih strateških dokumenata i pravnih procedura, kako bi zajedno sa ključnim zainteresovanim stranama identifikovala probleme u ovoj oblasti i donijela preporuke za izmjene pravnih akata koje regulišu oblast planiranja i izgradnje malih hidroelektrana.

“Ova analiza će se naći u Studiji koju će Green Home predstaviti na okruglom stolu, sredinom juna 2015. godine, dok je njena izrada omogućena kroz projekat „Jačanje administrativnog i zakonodavnog okvira za održivu hidroenergiju u Crnoj Gori” podržanim od strane Evropskog fonda za Balkan”, najavio je Čabarkapa.

Izvor; SEEbiz